

Kahandaan ng mga mag-aaral sa Filipino sa *Strengthened Senior High School Program*

Saligumba, Jobert L. ✉

Leyte Normal University, Philippines (jobertsaligumba@gmail.com)

Received: 25 May 2026

Available Online: 9 June 2026

Revised: 7 June 2026

DOI: 10.5861/ijrse.2026.26252

Accepted: 8 June 2026

ISSN: 2243-7703

Online ISSN: 2243-7711

OPEN ACCESS

Abstract

The Strengthened Senior High School Program was developed by the Department of Education to support a more modern approach of learning under the revised curriculum. Its implementation aims to enhance students' knowledge, skills and preparedness in Filipino subject. Beyond developing language proficiency, Filipino subject also promotes critical thinking and analytical abilities among learners. This study employed a descriptive-quantitative research design, which focuses on measuring and describing existing conditions without manipulating variables. The research was conducted at Zumarraga National High School, the participants were Grade 11 Senior High School students enrolled in the program. A questionnaire was used as the primary instrument, and the collected data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that the Strengthened Senior High Program contributes significantly to the improvement of student's skills in Filipino. The result also showed that most of the respondents held positive views of the program, reporting greater classroom participation and enhanced communication, reading and literary analysis skills. Overall, the study demonstrates that the implementation of the Strengthened Senior High School Program is effective in improving students' academic performance in Filipino. The researcher recommends the continuous enhancement of academic programs as well as ongoing training and development opportunities for both teachers and students.

Keywords: readiness, academic, descriptive, proficiency, strengthened senior high school program

Kahandaan ng mga mag-aaral sa Filipino sa *Strengthened Senior High School Program*

1. Abstrak

Ang *Strengthened Senior High School Program* ay idenisenyo ng Kagawaran Edukasyon para sa makabagong paraan ng pagkatuto sa ilalaim ng pagbabago ng kurikulum. Ang pagpapatupad nito ay naglalayong palalimin ang kaalaman, kasanayan, at kahandaan ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Ang asignaturang Filipino ay hindi lamang nakatuon sa paglinang ng kasanayan sa wika, ito rin ay ang pagpapayabong ng kritikal na pag-iisip. Ginamit sa pag-aaral ang Deskriptib-kwantitatibo na disenyo ng pananaliksik kung saan sinusukat nito ang sitwasyong hindi binabago ang anumang baryabol. Ang pag-aaral ay nagsagawa ng sarbey sa *Zumaraga National High School* bilang lokal ng pag-aaral. Samantala, ang mga kalahok ay mula sa baitang 11 ng *Senior High School* na sumasailalim sa naturang programa. Gumamit ng kwestyuner bilang pangunahing instrumento sa pangangalap ng datos at sinuri ito gamit ang *mean* at *standard deviation*. Resulta sa pag-aaral na ito ay nagpapakita na nakatutulong ang *Strengthened Senior High School Program* sa pagpapalawak ng kanilang kasanayan sa asignaturang Filipino. Ipinakikita rin na karamihan sa mga respondente ay may positibong pananaw hinggil sa *Strengthened Senior High School Program* kung saan mas aktibo sila sa pakikilahok sa klase, malilintang ang kanilang kasanayan sa komunikasyon, pagbasa, at pagsusuri ng mga akdang pampanitikan. Sa kabuoan, ipinakikita rin ng pag-aaral na ito na mabisa ang implementasyon ng *Strengthened Senior High School Program* sa pagpapaunlad ng akademikong pagganap ng mga mag-aaral sa Filipino. Inirerekomenda ng mananaliksik ang patuloy na pagpapahusay ng mga programang pang-akademiko, at pagsasanay para sa mga guro, at mag-aaral.

Susing-salita: kahandaan, akademiko, deskriptibo, kasanayan, strengthened senior high school program

2. Introduksiyon

Sa makabagong panahon, ang patuloy na kinahaharap ng sistema ng edukasyon sa Pilipinas ay isa sa malaking hamon sa pagtuturo, at pagkatututo ng mga mag-aaral. Isa sa mga mahahalagang reporma na ipinatupad ay ang *Senior High School Program* sa ilalim ng *K to 12 Curriculum*. Ang pagpapatupad ng *K to 12 Program* sa Pilipinas ay naglalayong mapabuti ang kalidad ng edukasyon. Sa bisa ng mga programang ito na ipinatutupad ay matiyak ang dekalidad na pagkatuto ng mga mag-aaral. Ayon sa Kagawaran ng Edukasyon (2019), ang pagpapatupad ng *Strengthened Senior High School Program*, na naglalayong palalimin ang kaalaman, kasanayan, at kahandaan ng mga mag-aaral sa iba't ibang asignatura, kabilang ang Filipino.

Sa pag-aaral ni Creswell (2014), binigyang-diin niya na ang isang epektibong programa sa edukasyon ay nakasalalay sa malinaw na disenyo ng kurikulum at wastong implementasyon nito. Ipinakita rito na ang pagpapahusay ng kurikulum sa *Senior High School* ay may direktang epekto sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ang asignaturang Filipino ay hindi lamang nakatuon sa paglinang ng kasanayan sa wika, kundi pati na rin sa pagpapayabong ng kritikal na pag-iisip, pagpapahalagang kultural, at pambansang identidad. Gayunpaman, nanatiling hamon ang pagtiyak na ang mga mag-aaral ay tunay na nagiging handa, at mahusay sa asignaturang Filipino. Binanggit naman ni Lumbrera (2003) na ang wikang Filipino ay hindi lamang midyum ng komunikasyon, kundi isang kasangkapan sa paghubog ng kamalayan sa bansa. Dahil dito, mahalaga ang epektibong pagtuturo ng Filipino upang mapanatili at mapaunlad ang kultura, at identidad ng mga Pilipino.

Ayon sa pag-aaral ng PISA lumalabas na karamihan sa mga nakaraang pag-aaral tungkol sa kahandaan ng Senior High School sa pilipinas ay nakasentro lamang sa matematika, agham at engles kaya mahalaga na malinang ang asignaturang Filipino sa epektibong pamamararan ng pagtuturo. Dagdag pa rito, ipinahayag ni Almario (2009) na ang patuloy na paglinang sa wikang Filipino sa sistema ng edukasyon ay mahalaga upang makasabay sa globalisasyon habang pinananatili ang sariling wika.

Samantala, ayon sa UNESCO (2017), ang kalidad ng edukasyon ay hindi lamang nasusukat sa nilalaman ng

kurikulum, kundi sa paraan ng pagtuturo, at pagkatuto. Sa makabagong estratehiya ng pagtuturo ng wika ay mahalaga upang mapataas ang antas ng pag-unawa, at paggamit ng wika ng mga mag-aaral. Sa kontekstong ito, ang Filipino bilang asignatura ay may mahalagang papel sa paghubog ng kritikal na pag-iisip. Subalit ayon sa pag-aaral ni Bartolome (2021), sa "*Kasanayan sa Pagbasa ng mga Mag-aaral ng Senior High School* lumalabas na ang ilang mag-aaral sa antas ng Senior High School ay nahahirapan sa pag-unawa sa mas mataas na antas ng tekstong Filipino tulad ng pagsusuri sa panitikan, at paggamit ng wika sa akademikong konteksto. Dagdag pa rito, may iba't ibang pananaw ang mga mag-aaral hinggil sa implementasyon ng *Strengthened Senior High School Program*—may ilan na naniniwalang ito ay epektibo, habang ang iba naman ay nakararanas ng mga hamon tulad ng kakulangan sa oras, kagamitang panturo, at angkop na estratehiya sa pagtuturo.

Dagdag pa rito, ayon sa *Philippine Statistic Authority* (2020), may mga salik na nakaaapekto sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral tulad ng kalidad ng pagtuturo, kagamitang panturo, at kurikulum. Ipinakita rito na ang pagpapalakas ng *Senior High School Program* ay maaring magdulot ng positibong epekto sa pagganap ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Bagamat may mga pag-aaral sa *K to 12* noong mga taong 2016-2018, kung saan lumalabas na kulang ang mga ito sa mga nalimbag na pananaliksik sa kasalukuyan estado ngayon samakatuwid ang pag-aaral na ito ay magbibigay ng lokal na datos na kung saan napapanahon para sa mga policy makers dahil dito ang pagpapatupad ng *Strengthened Senior High School Program* ay isang hakbang ng Kagawaran ng Edukasyon upang gawing mas payak, mas *flexible*, at mas makabuluhan ang *Senior High School*. Ayon sa EDCOM 2, sinimulan ang *pilot Implementation* sa humigit kumulang 841 paaralan noong nakaraang taon, Samantala, sinimulan ito ngayon taong panuruan 2026-2027 sa lahat ng mga mag-aaral sa baitang 11 na sakop na ng *Strengthened Senior High*. At, isa rito ang *Zumarraga National High School* sa bayan ng Zumarraga, Samar.

Dahil dito, mahalagang masuri ang kahandaan ng mga mag-aaral sa programa ng *Strengthened Senior High School* partikular sa asignaturang Filipino. Ang pag-aaral na ito ay nakatuon sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral, at pati na rin sa kanilang kahandaan at sa pananaw hinggil sa nasabing programa. Sa pamamagitan ng masusing pag-aaral na ito inaasahang matukoy ang mga kalakasan, at kahinaan ng programa na maaaring magsilbing batayan sa pagpapabuti ng implementasyong ito. Sa kabuoan, inaasahan na ang resulta ng pananaliksik na ito ay makatutulong sa mga guro, administrador, at mga tagapagbalangkas ng kurikulum upang higit na mapahusay ang pagtuturo ng Filipino, at ang implementasyon ng *Strengthened Senior High School Program*. Gayundin, makapagbibigay ito ng mga rekomendasyong maaaring magamit sa pagpapalakas ng akademikong kahandaan, at pagganap ng mga mag-aaral.

Layunin ng Pag-aaral - Ang pananaliksik na ito ay naglalayong alamin ang kahandaan ng mga mag-aaral sa Filipino sa *Strengthened Senior High School Program*. Partikular, ninanais nitong sagutin ang sumusunod na tanong:

- Ano ang akademikong kahandaan sa Filipino ng mga mag-aaral sa programang *Strengthened Senior High School Program*?
- Ano ang pananaw ng mga mag-aaral sa ipinatutupad na *Strengthened Senior High School Program*?

3. Metodolohiya

Disenyo ng Pananaliksik - Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng deskriptib-kwantitatib na disenyo ng pananaliksik. Ang deskriptib-kwantitatib na disenyo ng pananaliksik ay ginagamit upang ilarawan ang kasalukuyang kalagayan ng isang penomenon batay sa umiiral na datos nang walang pagmamaniplula sa anumang baryabol (Creswell, 2014). Ang disenyong ito ay angkop gamitin sa pag-aaral na ito sapagkat ang mananaliksik ay naglalarawan sa akademikong kahandaan ng mga mag-aaral sa ipinatutupad na *Strengthened Senior High School Program*.

Respondente ng Pag-aaral - Ang mga respondente sa pag-aaral na ito ay binubuo ng 30 mag-aaral na kasalukuyang nasa baitang 11 sa *Senior High School* na kabilang sa *Strengthened Senior High Program* ng

Zumarraga National High School para sa taong panuruan 2026-2027. Pinili ang bilang ng mga mag-aaral na ito alinsunod sa *Central Limit Theorem*, na kung saan nagsasaad ito na ang sampol na may hindi bababa sa 30 na respondente ay sapat upang makabuo ng inaasahang estadistikal na pagsusuri. Gumamit naman ng *simple random sampling* upang mapili ang mga respondente sa pag-aaral na ito na kung saan lahat ng mga mag-aaral ay nagkaroon ng pagkakataong maging bahagi sa pag-aaral (Battaler, 2017).

Instrumento ng Pananaliksik - Ang pangunahing instrumento sa pag-aaral na ito ay ang paggamit ng sarbey kwestyuner na idinisenyo ni **Delos Reyes (2022) na kung saan, ito ay nahahati sa dalawang (2) bahagi:**

- Akademikong Kahandaan sa Filipino ng mga Mag-aaral sa Strengthened Senior High School Program.
- Pananaw ng mga Mag-aaral sa Ipinatutupad na Strengthened Senior High School Program.

Ang mga nakalap na mga datos mula sa kwestyunher ay sinuri batay sa *mean score* ni Pimentel (2019).

Paraan ng Pangangalap ng Datos - Isinagawa ang pangangalap ng datos sa isang sitematikong paraan upang matiyak ang kaayusan, at pagiging wasto ng mga impormasyong makakalap. Ang mga sumusunod na mga hakbang; una, paghinig ng pahintulot mula sa *School Head* ng paaralan. Ikalawa, pag-apruba ng mga guro, at koordinasyon sa mga respondente. Ikatlo, pamamahagi ng talatanungan sa mga mag-aaral. Ikaapat, pagkolekta ng mga sagot matapos itong sagutan. At ikalima, ang pagsasaayos, at pagsusuri ng mga nakalap na datos. Ang pag-aaral na ito ay sumunod sa mga alintuntunin ng *Department of Education* ukol sa etikal na pananaliksik, kabilang ang pagrespeto, at pagiging kompidensiyal ng mga impormasyon.

Tritment ng Datos - Ang mga nakalap na datos ay inalisa gamit ang angkop na *statistical tool* batay sa layunin ng pag-aaral. Para sa una at ikalawang layunin ay ginamit ang *mean* at *standard deviation*. Ang pag-analisa naman sa *mean score* ng bawat layunin ay ibinatay sa pag-aaral ni Pimentel (2019). Ang *mean score* na 4.20-5.00 ay katumbas ng lubos na sumasang-ayon, ang 3.40-4.19 naman ay may katumbas na sumasang-ayon. Habang ang 2.60-3.39 ay may katumbas na hindi tiyak, samantala ang 1.80-2.59 ay hindi sumasang-ayon, at ang 1.00-1.79 ay may interpretayong lubos na hindi sumasang-ayon.

Etikal na Konsiderasyon - Sa pagsasagawa ng pag-aaral na ito ay mahigpit na isanalang-alang ng mananaliksik ang mga pamantayang etikal upang matiyak ang kapakanan at karapatan ng mga respondente. Sa unang ginawang hakbang, humingi ng pahintulot ang mananaliksik sa *School Head* sa Mataas na Paaralan ng *Zumarraga* upang maisagawa ang pananaliksik bilang lokal ng pag-aaral, at siya ring magiging gaba, at katuwang sa pangangalap ng datos upang matiyak ang legal, at etikal na pagsasagawa ng pag-aaral. Ikalawang hakbang, tiniyak din na ang mga respondenteng mag-aaral ay boluntaryo, at may kalayaan silang tumanggi, o umatras sa anumang oras nang walang anumang kaparusahan. Higit sa lahat, tiniyak ng mananaliksik na kumpidensiyal, patas, at walang kinikilingang pagtrato sa lahat ng kalahok sa buong proseso ng pag-aaral upang mapanatili ang integridad, at kredibilidad ng pananaliksik.

4. Resulta at Pagtalakay

4.1 Akademikong Kahandaan sa Filipino ng mga Mag-aaral sa Strengthened Senior High School Program

Ang akademikong kahandaan ay nangangahulugang may sapat na kaalaman, at kasanayang kinakailangan ng isang mag-aaral upang makasa at magtagumpay sa mataas na antas ng edukasyon. Ayon kay Garcia (2019), mahalaga ang kahandaan upang maunawaan ng mga mag-aaral ang bagong konseptong tinatalakay sa asignatura, partikular na ang Filipino, sapagkat kung mataas ang antas ng kahandaan, mas epektibong naisasakatuparan ang proseso ng pagkatuto.

Sa bahaging ito ng pag-aaral ay nakatuon dito ang akademikong kahandaan ng mga mag-aaral sa ipinatutupad na *Strengthened Senior High School Program*. Makikita sa talahanayan 1 na isa na nangungunang pahayag ang,

“nagagamit ko nang wasto ang wikang Filipino sa pakikipagtalastasan” na kung saan ito ay may *mean* na 4.74, at may *Standard Deviation* na 0.57 at may interpretasyong “lubos na sumasang-ayon.” Batay sa resulta, ito ay nakakuha ng pinakamataas na *mean* sa lahat ng pahayag.

Talahanayan 1

Akademikong Kahandaan sa Filipino ng mga Mag-aaral sa Strengthened Senior High School Program

Mga Pahayag	Mean	Interpretasyon	Standard Deviation
1. Nagagamit ko ang wikang Filipino sa pakikipagtalastasan.	4.47	Lubos na sumasang-ayon	0.57
2. Nakasusulat ako ng wastong sanaysay, at reaksiyong papel.	4.30	Lubos na sumasang-ayon	0.06
3. Nauunawaan ko ang mga aralin sa Filipino.	4.07	Sumasang-ayon	0.74
4. Nagpapakita ako ng kumpiyansa sa pagsasalita ng Filipino.	3.93	Sumasang-ayon	0.58
5. Nakababasa at nakasusuri ako ng iba't ibang akdang pampanitikan.	3.83	Sumasang-ayon	0.79
Weighted Mean	4.12	Sumasang-ayon	0.66

Ipinakikita rito na may mataas na tiwala, at kasanayan ang mga mag-aaral sa paggamit ng Filipino sa pang-araw-araw na pakikipagtalastasan. Makikita naman na napakababa ang *Standard Deviation* na 0.57 at ito ay nangangahulugan lamang na sobrang magkakalapit ang sagot ng mga-mag-aaral sa *mean* na nabanggit. Ipinakikita nito na ang mga mag-aaral ay may kahandaan sa programang *strengthened senior high school* na kung saan ito ay nakatutulong upang mapaunlad ang kakayahan ng mga mag-aaral sa komunikasyon gamit ang wikang Filipino. Makikita sa ikalawang antas ng pahayag na ang “nakakasulat ako ng wastong sanaysay at reaksiyong papel” na kung saan ito ay may *mean* 4.30 at may *standard deviation* na 0.06 at may interpretasyong lubos na sumasang-ayon na nangangahulugang ang mga mag-aaral ay may mataas pa ring kahandaan sa ipinatutupad na programa.

Sa ikatlong pahayag naman na “nauunawaan ko ang ang mga aralin sa Filipino na kung saan ito ay may *mean* na 4.07, at may *Standard Deviation* na 0.74, at may interpretasyong sumasang-ayon na kung saan ito ay nagpapakita na epektibo pa rin ang pagkapit ng mga aralin at walang balakid sa pag-unawa ng mga paksa ang mga mag-aaral. At sa ikaapat na pahayag naman na “nagpapakita ako ng kumpiyansa sa pagsasalita ng Filipino,” na may *mean* na 3.93 at *standard deviation* na 0.58 na kung saan nangangahulugang sumasang-ayon na ito ay nagpapakita na sila ay nakagagamit ng wika, subalit kulang pa sila sa lakas ng loob kapag kinakailangan nang magsalita sa harap ng madla. Samantala, ang pinakamababang antas na nakuhang datos mula sa mga kalahok ay ang pahayag na “nakakabasa at nakasusuri ako ng iba't ibang akdang pampanitikan” na kung saan ito ay may *mean* na 3.83 at may *standard deviation* na 0.79 at may interpretasyong sumasang-ayon na kung saan ang mga mag-aaral ay handa at may kakayahan sa pagsusuri ng mga akdang pampanitikan.

Sa kabuoan, makikita na ang kabuoang *mean* ay 4.12 na kung saan ito ay nagpapahiwatig ng sumasang-ayon sa kahandaan ng mga mag-aaral sa Filipino sa ipinatutupad na programa ng *Strengthened Senior High School*. Ibig ipakahulugan lamang nito na may malaki, at matibay na pundasyon sa komunikasyon, pag-unawa, at nakatutulong ito sa paghahanda ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Kung papansinin pa ang *value* ng standard deviation na 0.66 ay masasabing sobrang napakalapit ng sagot ng bawat respondente sa nabanggit na *mean*.

4.2 Pananaw ng mga Mag-aaral sa Ipinatutupad na *Strengthened Senior High School Program*

Ang pagpapatupad ng *Strengthened Senior High School Program* ay isang hakbang ng Kagawaran ng Edukasyon upang gawing mas payak, mas *flexible*, at mas makabuluhan ang *Senior High School*. Ayon sa EDCOM 2, sinimulan ang *Pilot Implemetation* nito sa humigit kumulang 841 paaralan noong nakaraang taon. Samantala, sinimulan naman ito ngayong taong panuruan 2026-2027 sa lahat ng baitang 11 na nag-aaral sa ilalim ng *Strengthened Senior High school*.

Sa bahagi ng pag-aaral na ito ay nakatuon naman sa pananaw ng mga mag-aaral sa ipinatutupad na *Strengthened Senior High School Program* na kung saan sinuri dito ang pananaw ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng limang (5) tiyak na pahayag batay sa kanilang *mean*, at *Standard Deviation*. Makikita sa talahanayan 2 ang resulta para sa

pananaw ng mga mag-aaral sa ipinatutupad na *strengthened senior high school program* na kung saan lumalabas na ang *weighted mean* nito ay 4.15 na kung saan mataas, at nagpapakita ito ng positibong pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa pagpapatupad ng *Strengthened Senior High School Program*. Mahihinuha mula rito na ang mga mag-aaral ay nasisiyahan sa programang ito. Kung papansinin pa ang *value* na 0.64 para sa *standard deviation* ay masasabing sobrang magkakalapit ang mga sagot ng bawat respondente sa *mean* na nabanggit.

Talahanayan 2

Pananaw ng mga Mag-aaral sa Ipinatutupad na Strengthened Senior High School Program

Mga Pahayag	Mean	Interpretasyon	Standard Deviation
1. Nakatutulong ang programa sa pagpapataas ng kaalaman sa Filipino.	4.50	Lubos na sumasang-ayon	0.51
2. Ang oras na inilaan sa asignaturang Filipino ay sapat upang matutuhan ang mga aralin. Ang programa ay nagbibigay ng mas malinaw na pag-unawa sa asignatura.	4.27	Lubos na sumasang-ayon	0.64
4. Ang mga kagamitang panturo ay sapat, at angkop sa pangangailangan ng mga mag-aaral.	4.13	Sumasang-ayon	0.57
5. Nahihikayat ng programa ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral.	3.97	Sumasang-ayon	0.72
Weighted Mean	3.87	Sumasang-ayon	0.78
	4.15	Sumasang-ayon	0.64

Sa kabilang banda, kung susuriin sa talahanayan, nanguna sa antas ang pahayag na “nakatutulong ang programa sa pagpapataas ng kaalaman sa Filipino” na kung saan ang *mean* ay 4.50, may *standard deviation* na 0.51 na nagpapahayag na ang mga mag-aaral ay lubos sumasang-ayon. Ito ay nagpapakita na malaki ang tulong ng programa sa pagpapalawak ng kanilang kaalaman, at akademikong kasanayan sa wikang Filipino. Mapapansin din sa ikalawang pahayag na “ang oras na inilaan sa asignaturang Filipino ay sapat upang matutuhan ang mga aralin” na may *mean* na 4.27, at *standard deviation* na 0.64 na kung saan ito ay nagpapahiwatig na lubos na sumasang-ayon ang mga respondent. Masusuri pa na batay sa kanilang kasagutan ay may sapat na inilaang oras para sa asignaturang Filipino.

Samantala, makikita naman sa ikatlong pahayag na karamihan sa mga respondente ay tumugon sa pahayag na “ang programa ay nagbibigay ng mas malinaw na pag-unawa sa asignatura” na makikita na lahat ng mga respondente ay sumasang-ayon sa pahayag na ito na may *mean* na 4.13, at *standard deviation* na 0.57 nangangahulugang epektibo ang estruktura ng *Strengthened Senior High Program* upang mas madaling madalumat, at maunawaan ng mga mag-aaral ang mga aralin sa Filipino. Bagaman, nasa ikaapat ang pahayag na “ang mga kagamitang panturo ay sapat, at angkop sa pangangailangan ng mga mag-aaral” na may *mean* na 3.97 at *standard deviation* na 0.72 na kung saan ito ay nagpapakita na positibo ang tugon ng mga respondente sapagkat naniniwala silang nabibigyan sila ng kagamitan sa pagtuturo sa kanilang akademikong pangangailangan. Samantala, mapapansin na mas mababa ang nakuhang *mean score* sa pahayag na “nahihikayat ng programa ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral,” na kung saan ito ay may *mean* na 3.87, at *standard deviation* na 0.78 na may interepetasyong sumasang-ayon na kung saan ang mga mag-aaral ay mas lalong nahihikayat sa programang ito lalo pa na aktibo ang kanilang pakikilahok. Ang pananaw ng mga mag-aaral sa pagpapatupad ng programa ay nagbibigay ito ng mahalagang salik sa pagpapabuti ng akademikong pagganap sa Filipino.

Sa kabuoan, ipinakikita ng resulta na positibo ang pananaw ng mga mag-aaral sa *Strengthened Senior High School Program* na kung saan ay makikita na mataas o pinakamalakas ang kanilang pagsang-ayon sa pahayag na, “nakatutulong ang programa sa pagpapataas ng kaalaman sa wikang Filipino” na may *mean* na 4.50, at *standard deviation* na 0.51, samantala pinakamababa naman ang pananaw hinggil sa pagpapalakas ng aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral na may *mean* na 3.87, at *standard deviation* na 0.78. subalit, sa pangkalahatan ay sumasang-ayon ang mga mag-aaral na may *weighted mean* na 4.15 na nagpapahiwatig na epektibo para sa kanila ang programa sa pagtugon ng pangangailangang pang-akademiko ng mga mag-aaral. Gayunpaman, ipinahihiwatig ng resulta na kailangan pang paigtingin ang mga gawaing nakapagpapataas ng partisipasyon sa pakikilahok upang higit na mapabuti ang implementasyon ng programa.

Sa paglalagom ng pag-aaral mahalaga ang resulta, Una para sa mga Guro sapagkat ito ay nagbibigay ng

patunay na ang kanilang mga pagsisikap sa ilalim ng programa ay nagbunga ng magan at epektibo. Magagamit nila ang resulta ng pag-aaral na mapanatili ang ang mataas na kalidad na pagtuturo sa asignaturang Filipino at magsilbing motibasyon. Ikalawa para sa mga mag-aaral, sila ay makikinabang dahil sa pagpapatuloy ng programa at ito ay sinisigurada na mas taas ang kanilang akademikong kahandaan, Bukod pa rito na ang kanilang posibong pananaw ay nagpapatunay ang kapaligiran ng pagkatuto ay akma. Samantala para sa Paaralan at Kgawaran ng Edukasyon, Ang resulta ay magsisilbing matibay na batayan para sa mga punongguro at administrador upang suportahan ang programa sa pamamagitan ng paglaan ng pondo, pasilidad at mga seminar para sa mga guro. Nagpapakita lamang ito na ang reporma sa Kagawaran Edukasyon sa kurikulum ay matagumpay.

5. Konklusyon

Mula sa isinagawang pagsusuri, at analisis ng mga nakalap na datos, napag-alaman na ang *Strengthened Senior High School Program* ay naging mabisa sa pagpapataas ng akademikong kahandaan, at pagganap ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Makikita sa unang layunin ng pag-aaral na natukoy ang akademikong kahandaan sa Filipino, at ipinakita rito na nakatutulong ang *Strengthened Senior High School Program* sa pagpapalawak ng kanilang kasanayan sa asignaturang Filipino. Samantala, sa ikalawang layunin ng pag-aaral naman ay napag-alaman na karamihan sa mga mag-aaral ay may positibong pananaw hinggil sa *Strengthened Senior High School Program*. Nakatutulong ito upang malinang ang kanilang kakayahan sa pag-unawa, komunikasyon, at pagsusuri gamit ang wikang Filipino. Napatunayan din sa pag-aaral na positibo ang pananaw ng karamihan sa mga mag-aaral hinggil sa implementasyon ng programa. Ipinahihiwatig nito na ang maayos na pagpapatupad ng programa at may malaking ambag sa pag-unlad ng kalidad na edukasyon, at sa paghahanda ng mga mag-aaral sa mas mataas na antas ng pag-aaral. Samakatuwid, mahalagang ipagpatuloy, at higit pang paunlarin ang *Strengthened Senior High Program* upang higit na matugunan ang pangangailangang akademiko ng mga mag-aaral lalo na sa asignaturang Filipino.

Rekomendasyon – Batay sa naging resulta, at konklusyon ng pag-aaral, iminumungkahi ng mananaliksik ang mga sumusunod: una, magkaroon ng mas marami, at mas makabagong kagamitang panturo upang higit na mapalawak ang kaalaman, at interes ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Ikalawa, maglunsad ng mga *seminar*, palihan, at pagsasanay para sa mga guro upang lalo pang mapahusay ang kanilang kakayahan sa pagtuturo sa asignaturang Filipino. Ikatlo, magkaroon ng regular na ebalwasyon sa implementasyon ng *Strengthened Senior High School Program* upang mas matukoy ang kalakasan, at kahinaan. At ikaapat, para sa susunod na mga mananaliksik, maaaring magsagawa ng kaugnay na pag-aaral gamit ang ibang dulog, at disenyo na may mas malawak na saklaw ng respondente upang higit pang mapalawak ang resulta ng pananaliksik.

AI Use Disclosure. Ipinahahayag ko na gumamit ako ng mga *Artificial Intelligence* (AI) tulad ng *chatgpt*, at *gemini AI* bilang pantulong sa paghahanap ng mga *published papers* para sa mga kaugnay na mga literatura at pag-aaral para sa paghahanda ng dokumentong ito. Ang lahat ng *AI generated* na aking nahanap ay aking sinuri, enedit, at pinagtibay upang matiyak ang katumpakan, at pagiging angkop nito sa layunin ng pag-aaral. Ang lahat ng impormasyon, at ang mga kaukulang sanggunian ay kinikilala ng wasto. Ako ay may pananagutan sa nilalaman, pagsusuri, konklusyon, at anumang pagkakamaling maaaring matagpuan sa artikulong ito.

6. Sanggunian

- Almario, V. S. (2009). *Filipino ng mga Filipino: Mga problema sa ispelang, retorika, at pagpapayaman ng wika*. Anvil Publishing.
- Battaler, R. T. (2016). *Math activated: Engage yourself and our world. Statistics and Probability*. Makati, City: Don Bosco Press.
- Bartolome, R (2021). *Kasanayan sa paggbasa ng mga mag-aaral ng Senior High Schoosa Distrito ng Jones at San Agustin*. Isabela Research Gate Publications.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). SAGE Publications.
- Delos Reyes, G. V. (2022). *Instructional Technology Delivery Mode, Teaching Effectiveness and students*

- satisfaction: Inputs to Industrial Program Enhancement*. Academic Research Review.
- Department of Education. (2019). *K to 12 basic education curriculum guide*. Department of Education.
<https://www.deped.gov.ph>
- Department of Education. (2022). *Basic education development plan 2030*. Department of Education.
<https://www.deped.gov.ph>
- Lumbrera, B. L. (2003). *Pilipino sa Pilipino: Mga piling sanaysay*. University of the Philippines Press.
- Philippine Statistics Authority. (2020). *Philippine social statistics on education*. Philippine Statistics Authority.
<https://psa.gov.ph>
- Pimentel, J. L. (2019, April). Some Biases in Likert Scaling Usage and its Correction. *International Journal of Sciences: Basic and Applied Research (IJSBAR)*, 45(1), 183-191.
- UNESCO. (2017). *Education for sustainable development goals: Learning objectives*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://unesco.org>
- UNESCO. (2021). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. UNESCO Publishing.
<https://unesco.org>
- World Bank. (2018). *The Philippine education system and learning outcomes assessment*. World Bank Group.
<https://worldbank.org>
- Zumarraga National High School. (2024). *School improvement plan and academic performance report*.
Zumarraga National High School.